

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 476/2014-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť I. P., zastúpeného spoločnosťou IURISTICO s. r. o., Štefánikova 26, Košice, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. Radoslava Riga, LL. M., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1, čl. 36 písm. a) a b), čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 49 a čl. 50 ods. 2, 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 7, čl. 14, čl. 17 a čl. 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením čl. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 2 až 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 47/2012 a jeho rozsudkom z 21. februára 2013 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 29/2013 a jeho rozsudkom z 31. marca 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2014 doručená sťažnosť I. P., (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného spoločnosťou

IURISTICO s. r. o., Štefánikova 26, Košice, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. Radoslava Riga, LL. M., ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1, čl. 36 písm. a) a b), čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 49 a čl. 50 ods. 2, 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 7, čl. 14, čl. 17 a čl. 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v spojení s porušením čl. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 2 až 4 ústavy postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 47/2012 a jeho rozsudkom z 21. februára 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 29/2013 a jeho rozsudkom z 31. marca 2014 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že disciplinárnym rozkazom riaditeľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Východ č. 12 z 9. júna 2011 (ďalej len „disciplinárny rozkaz“ alebo „prvostupňové rozhodnutie“) bolo sťažovateľovi za disciplinárne previnenie, ktorého sa mal dopustiť viacerými skutkami, uložené disciplinárne opatrenie zníženie platu o 5 % na dobu dvoch mesiacov.

Proti disciplinárnemu rozkazu podal sťažovateľ odvolanie, na základe ktorého riaditeľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite (ďalej len „žalovaný správny orgán“) svojím rozhodnutím č. PPZ-BOK-P-72-002/2011 z 12. augusta 2011 (ďalej len „druhostupňové rozhodnutie“) disciplinárny rozkaz potvrdil ako vecne správny.

Zákonnosť druhostupňového rozhodnutia, ako aj disciplinárneho rozkazu navrhol sťažovateľ preskúmať súdom, a to žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v rámci správneho súdnictva, prostredníctvom ktorej navrhol, aby krajský súd zrušil tieto rozhodnutia. V žalobe sťažovateľ uviedol tieto podstatné vecné námietky:

„1/ že v prípade viacerých mnou v žalobe konkretizovaných skutkov som sa porušenia žiadnej svojej povinnosti nedopustil (bod 2 a 3 žaloby),

2/ že iné mnou konkretizované skutky sú povahy drobných formálnych nedostatkov vedenia spisov, (bod 4 žaloby),

3/ že po zrušení pôvodného disciplinárneho rozkazu a vrátení veci prvostupňovému orgánu uplynula

a) subjektívna prekluzívna lehota 30 dní v súlade § 57 ods. 1 druhá veta za bodkočiarkou zák. č. 73/1998 Z. z. na uloženie disciplinárneho opatrenia za všetky skutky, a podporne

b) uplynula ohľadom viacerých konkretizovaných skutkov i objektívna prekluzívna lehota jedného roka podľa § 57 ods. 1 prvá veta na konci zák. č. 73/1998 Z. z. (ktorá sa nepredlžuje), (bod 7 žaloby),

4/ že absentuje úprava konania vo veciach štátnej služby, ktorú po vylúčení použitia správneho poriadku bol príslušný orgán povinný prijať na doplnenie čiastkovej úpravy v zákone č. 73/1998 Z. z. na podklade výslovného ustanovenia povinný (bod 6 žaloby),

5/ že úplne absentuje akákoľvek úvaha v napádaných rozhodnutiach odôvodňujúca konkrétnymi okolnosťami druh uloženej sankcie a jej výšku (bod 5 žaloby),

6/ že absentuje vo výroku disciplinárneho rozkazu konkretizácia skutkov, ktoré nadriadený klasifikoval ako disciplinárne zavinenie a sankcionoval disciplinárnym opatrením - čo mi odníma právo na účinnú obhajobu a ohrozuje základné zásady trestania, ako napr. ne bis in idem...“

Krajský súd svojím rozsudok o žalobe sťažovateľa rozhodol tak, že žalobu zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, na základe ktorého najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil bez toho, aby ho vecne preskúmal.

Sťažovateľ v sťažnosti podrobne popísal odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu, ktoré považuje za nezákonné, arbitrárne a neodôvodnené, v ktorom sa najvyšší súd len stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu, ktorý sa podstatnými žalobnými

námietkami sťažovateľa vôbec nezaoberal, resp. ich posúdil nesprávne. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd, ako aj krajský súd svojimi rozhodnutiami porušili tieto jeho práva:

«- porušenie práva na spravodlivé súdne konanie aspoň určitej minimálnej kvality (v rámci práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR a podľa čl. 6 Dohovoru), i súvisiacich procesných práv, ako napr. práva na rovnosť účastníka v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR (keď slovo štátu reprezentovaného služobným orgánom a následne v konaní o žalobe ústredným orgánom štátnej správy je postavené nad vecné tvrdenia druhej strany bez konkrétneho vecného podkladu), pretože moje podstatné žalobné námietky z drvivej väčšiny neboli vôbec riešené v rozsudku KS (KS naplnenie predpokladov hypotézy mimo iné § 52 ods. 1, § 47, § 56 ods. 2 v spojení s § 53 a § 54, § 57 zákona č. 73/1998 Z. z. v mojom konkrétnom prípade v spojení s konkrétnymi dôvodmi a označenými vadnými časťami disciplinárneho rozkazu neskúmal), sčasti boli riešené nesprávne (posúdenie začiatku plynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty a vady výroku disciplinárneho rozkazu), a mojimi nadväzujúcim odvolaciami podstatnými dôvodmi sa NS vôbec nezaoberal (s výnimkou vady výroku disciplinárneho rozkazu s absentujúcim opisom posudzovaného skutku, ktorú posúdil zmätočne tak, že je správny i nesprávny),

- a v danom prípade vedie a je i flagrantným prípadom porušenia zásady nullum crimen sine lege podľa čl. 49 Ústavy SR a čl. 7 Dohovoru, s dopadom a negatívnym vplyvom na pre bežného človeka základné zdroje obživy (príjem za prácu) (v rovine porušenia ústavou garantovaného práva vlastníť majetok v širšom zmysle, spravodlivých a nediskriminačných podmienok výkonu práce v širšom zmysle - podľa čl. 20 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, čl. 36 písm. a) a b) Ústavy SR), pretože moje podstatné námietky, a to: že som neporušil viaceré označené povinnosti, ktoré boli zahrnuté do sumára skutkov disciplinárneho previnenia, zostávajúce porušenia uloženia opatrenia neodôvodňovali, prekluzívna lehota bránila uloženiu disciplinárneho opatrenia, absentovala procesná úprava konania o disciplinárnom previnení, absentovala úplne administratívna úvaha odôvodňujúca druh a výšku uloženého disciplinárneho opatrenia; mali viesť k zrušeniu disciplinárneho rozkazu a mohli viesť k inému rozhodnutiu v disciplinárnom konaní (napr. jeho zastaveniu),

- pričom vyššie uvedené roviny porušenia ústavných práv v rovine procesnej i hmotnej sú charakteru, ktorý zároveň dokumentuje i prekročenie ústavného imperatívu

viazanosti štátu (súdu, nadriadených, žalovaného) zákonom podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR (tu mimo iné viazanosti § 52 ods. 1, § 47, § 56 ods. 2 v spojení s § 53 a § 54, § 57 zákona č. 73/1998 Z. z., O. s. p.), imperatívu o možnosti ukladať povinnosti len zákonom alebo na jeho základe a v jeho medziach pri zachovaní základných práv a slobôd podľa čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) ods. 2 Ústavy SR a imperatívu právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, z ktorého bolo porušené minimálne právo na predvídateľnosť aplikácie práva a dôvera vo fungovanie právneho štátu (ktorý práva a povinnosti nielen zákonom upravuje, ale ich aj v zákonných formách uplatňuje, ich uplatňovanie vynucuje a zákonnosť aplikácie kontroluje a nezákonnosti napráva),

- i práva na rovnosť a nediskrimináciu v širšom zmysle podľa čl. 12 ods. 1 a ods. 2 a čl. 13 ods. 1 Ústavy SR (keď mimo iné evidentné viacnásobné pochybenia nadriadeného v rámci môjho disciplinárneho konania, sčasti už i uznané odvolacím orgánom v rámci prieskum prv vydaného disciplinárneho rozkazu sú prejdené mlčky a pritom sú porušením evidentných zákonných ustanovení a vyvolávajúce i konkrétne negatívne následky navonok voči tretím osobám; ďalšie sú v riešení).

V súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky sú nasledovné porušenia porušením Ústavou garantovaných práv (ktoré tvrdím, že sú naplnené i v danom prípade):

Nevysporiadanie sa s podstatnými odvolacími námietkami (III. ÚS 196/09, I. ÚS 342/10 – porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy SR), nenáležitá a nepresvedčivé odôvodnenie – neposkytnutie presvedčivej a jasnej odpovede na podstatné odvolacie námietky (I. ÚS 126/10), nereagovanie na podstatnú námietku sťažovateľa pri prieskume výšky uloženej pokuty (II. ÚS 232/09), nedanie jasnej a zreteľnej odpovede na konkrétny právny problém (II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07), nepreskúmanie sťažnosti komplexne (IV. ÚS 296/09), pričom opomenutie vyrovnáť sa čo i len s jednou podstatnou námietkou predstavuje i zásah do práv podľa Dohovoru – Čl. 6 (rozhodnutie ESELP Ruiz Torija v. Španielsko), úplná zásadná nutnosť vysporiadať sa s argumentom umožňujúcim záver o trestnej nevine (rozhodnutie ESELP Krasulya v Rusko);

Lubovôľa – ignorácia výslovných a jednoznačných ustanovení zákona, ako napr. opomenutie aplikácie ustanovenia zákona (III. ÚS 321/08, I. ÚS 198/07, I. ÚS 110/07), názor v extrémnom nesúlade so zmyslom a účelom zákona (I. ÚS 393/08), porušenie

legitímneho očakávania rozhodovania štátnych orgánov na základe správneho výkladu a aplikácie všeobecne záväzných právnych predpisov (II. ÚS 10/99, II. ÚS 234/03, IV. ÚS 92/09);

Nesplnenie povinnosti zdôvodniť splnenie všetkých podmienok obsiahnutých v hypotéze právnej normy [tu napr. citovaných mimo iné § 52 ods. 1, § 47. § 56 ods. 2 v spojení s § 53 a § 54, § 57 zákona č. 73/1998 Z. z. – (prestavuje porušenie ústavných práv podľa napr. III. ÚS 311/07, I. ÚS 59/04, i práv podľa Dohovoru - napr. rozhodnutie ESLP vo veci Salov v. Ukrajina);

*Odklon od ustálenej judikatúry, príp. nereagovanie na argumentáciu ustálenou súdnou judikatúrou [v danom mojom prípade od a) judikatúry k nutnosti konkrétnej úvahy odôvodňujúcej druh a výšku sankcie (napr. NS sp. zn. 2 Sžp/16/2011 z 30. mája 2012, obdobne tiež sp. zn. 3 SžoKS/64/2006, rozhodnutia ZSP 69/2008, ZSP 58/2009, či rozsudok NS sp. zn. 3 SžoKS/64/2006, rozhodnutia ZSP 69/2008, ZSP 58/2009, či NS sp. zn. 5 Sžo/204/2010), b) judikatúry o význame absencie procesnej úpravy pre vydanie administratívneho rozhodnutia (ktorú som výslovne zmienil vo svojom písomnom stanovisku zo dňa 10. 4. 2013 v konaní pred súdom, z prostredia Českej republiky ako štátu, ktorého ÚS ČR č. pl. ÚS 14/96, ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 226/1995 – dostupné v databáze „NALUS“ na www.concourt.cz: priamy link na vyhľadávač: <http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>), c) o nutnosti zahrnúť skutok deliktu do výroku rozhodnutia ako záruky, napr. *ne bis in idem* a práva na účinnú obhajobu, (napr. NS zo dňa 18. mája 2011, č. k. 2 Sž/7/2010-21), d) v otázke nutnosti odôvodniť alebo neodôvodniť zásah do práv policajta ekonomickej povahy dokonca i bez výslovnej zákonnej požiadavky (NS sp. zn. 6 Sžo/13/2011, sp. zn. 6 Sžo/255/2010, IV. ÚS 75/09, I. ÚS 540/2012)] sú porušením čl. 46 Ústavy SR, prípadne i princípu právnej istoty podľa čl. 1 Ústavy – k čomu odkazujem na nálezy ÚS SR III. ÚS 292/10, IV. ÚS 209/10 (neodôvodnené odlišné posúdenie v rozpore s princípom právnej istoty), I. ÚS 178/08], III. ÚS 192/06, porušenie práv i podľa Dohovoru tolerovaním rozpornej judikatúry najvyššieho súdu v rovnakých či identických veciach (rozhodnutie ESLP Beian v. Rumunsko);*

Zákaz vnútornej rozpornosti argumentácie v odôvodnení súdneho rozhodnutia, a teda aby sa v odôvodnení rozhodnutia nenachádzalo určité tvrdenie a jeho negácia (v

mojom prípade vo forme protirečivého vybavenia žalobnej námietky a súvisiaceho odvolacieho dôvodu k tvrdeniu o nezákonnosti výroku o delikte neobsahujúceho opis skutku zo strany NS) – predstavuje zásah do ústavných práv (I. ÚS 154/05), i práv podľa Dohovoru (rozhodnutie ESLP Hirvisaari v. Fínsko);

K vylúčeniu aplikácie riadneho štandardného prieskumu zákonnosti postupu vo veciach štátnych zamestnancov v súdnom konaní (právo na súdnu ochranu a plný prieskum zákonnosti, vrátane splnenia zákonom stanovených podmienok a základných procesných princípov bolo uznané napr. I. ÚS 540/2012), že nie je vylúčené z aplikácie čl. 6 Dohovoru uznať NS napr. v rozsudku sp. zn. 6Sžo/255/2010; a ochrana a záruky podľa čl. 6 Dohovoru môžu byť vo veciach štátnych zamestnancov vylúčené len za striktného splnenia dvoch podmienok výslovného vylúčenia z možnosti prístupu k súdu pre postavenie a príslušnú kategóriu týchto zamestnancov a výluka musí byť odôvodnená objektívnymi dôvodmi (rozhodnutie Vilho Eskelinen a ost. v. Fínsko), pričom výluka z aplikácie čl. 6 ods. 1 Dohovoru sa nespravuje len formálnym odlišením titulárnych a zmluvných zamestnancov, ale musí vyplývať z tzv. funkčného kritéria (Frydlender v. Francúzsko).»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa zo dňa 31. marca 2014, sp. zn. 5 Sžo/29/2013 a postupom v tomto konaní, a Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 21. februára 2013, č. k. 1 S 47/2012-65, a postupom v konaní, porušili základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na účinný prostriedok nápravy podľa článku 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v spojení s právom na uloženie trestu výlučne na základe zákona podľa čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, s právom na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, s právom na dodržanie zásady in dubio pro reo podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, s právom na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy, s právom na ochranu proti dvojitému

odsúdeniu podľa čl. 50 ods. 5 Ústavy, s právom vlastníť majetok v širšom zmysle chráneným článkom 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zákazu a právom na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právom na ochranu proti diskriminácii podľa článku 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa článku 12 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a primerane právo na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky podľa článku 36 písm. a) a písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, v spojení s porušením zákazu zneužitia práv proti sťažovateľovi článku 17 a zákazu obmedzení práv sťažovateľa na iný účel podľa článku 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s porušením článku 1, článku 2 ods. 2 a ods. 3, článku 13 ods. 1 písm. a) a ods. 2 až ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. marca 2014, sp. zn. 5 Sžo/29/2013, ako i rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21. februára 2013, č. k. 1 S 47/2012-65, sa zrušujú a vec vracia Krajského súdu v Bratislave na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 340,89 €..., ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu

Vychádzajúc z petitu sťažnosti, ako ho formuloval sťažovateľ, ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), sa ústavný súd najskôr zaoberal námietkou smerujúcou proti rozsudku krajského súdu, ktorý sťažovateľ navrhol zrušiť.

Ústavný súd vo svojej judikatúre stabilne uvádza, že jeho právomoc poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sa riadi princípom subsidiarity a je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy, ktoré sú povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd mohol domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mohol a aj využil možnosť podať proti rozhodnutiu krajského súdu (ako súdu prvého stupňa) odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd. Právomoc iného súdu (najvyššieho súdu) poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa vylučuje právomoc

ústavného súdu v tej istej veci, a preto je daný dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti pre nedostatok právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 49 a čl. 50 ods. 2, 3 a 5 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 7 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že disciplinárnym rozkazom bolo sťažovateľovi podľa § 53 ods. 1 písm. b) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) uložené disciplinárne opatrenie „*zníženie služobného platu o 5 % na dobu 2 mesiacov*“ z dôvodu, že „*opakovanou kontrolou preverovaných spisov kriminálnych zväzkov a poznatkového fondu protidrogového oddelenia odboru Východ,*

úradu boja proti organizovanej kriminalite“ boli u sťažovateľa zistené porušenia zákona č. 73/1998 Z. z. a interných aktov riadenia, t. j. nariadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 53/2009 o operatívno-pátracej činnosti, nariadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 43/2010 o registratúrnom poriadku a vyhlášky Národného bezpečnostného úradu č. 453/2007 Z. z. o administratívnej bezpečnosti v znení neskorších predpisov. Týmto konaním tak sťažovateľ porušil základné povinnosti policajta podľa § 48 ods. 3 písm. a) zákona č. 73/1998 Z. z., a tak sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 52 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. Proti disciplinárnemu rozkazu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom druhostupňový správny orgán rozhodol tak, že ho odmietol a disciplinárny rozkaz potvrdil. Uvedenému predchádzalo disciplinárne konanie vedené proti sťažovateľovi, na základe ktorého bol prvostupňovým správnym orgánom vydaný disciplinárny rozkaz č. 2 z 15. marca 2011, ktorý bol na základe odvolania sťažovateľa odvolacím orgánom zrušený a vrátený na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Sťažovateľ podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorá bola rozsudkom krajského súdu zamietnutá. Na základe odvolania sťažovateľa najvyšší súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

V rozsahu označených základných práv a slobôd, ako aj ďalších práv sťažovateľ predovšetkým namietal, že najvyšší súd rozsudok krajského súdu vecne nepreskúmal, obmedzil sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov, pričom krajský súd prieskum zákonnosti druhostupňového rozhodnutia v spojení s disciplinárnym rozkazom nevykonal ani z minimálneho hľadiska formálnej spravodlivosti. Podľa sťažovateľa je namietaný rozsudok najvyššieho súdu arbitrárny a nepreskúmateľný, pretože sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dôsledne nevysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľa, odklonil sa od ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, ako aj ústavného súdu.

V ďalšej rovine sťažovateľ predostrel argumentáciu, podľa ktorej ním prezentovaná obrana v disciplinárnom konaní jednoznačne smerovala k potrebe aplikácie zásady nullum crimen sine lege podľa čl. 49 ústavy a čl. 7 dohovoru, ako aj zásady in dubio pro reo podľa

čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru, a skutočnosť, že správne orgány ani konajúce súdy na túto okolnosť nereflektovali, zakladá nezákonnosť ich rozhodnutí.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom procese (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd poukázal na podstatu rozhodnutia krajského súdu, predstavil argumenty sťažovateľa, ako aj žalovaného správneho orgánu a ďalej v podstatnom uviedol:

«Z vyššie uvedeného najvyšší súd uvádza, že pri preskúvaní rozhodnutia, ktoré bolo vydané na základe voľnej úvahy, je povinnosťou súdu posúdiť, či rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom, ale z rozhodnutia musí byť tiež zrejmé, akými úvahami sa správny orgán riadil. Súčasťou preskúmania súdu je i posúdenie, či správne uváženie je logickým vyústením riadneho hodnotenia skutkových zistení.

Správny orgán totiž i pri voľnom uvážení nesmie nerešpektovať zákon, ako i prekračovať jeho medze, a tiež nesmie pri použití voľnej úvahy prejavovať svoju ľubovôľu. Rubom diskrečného oprávnenia správneho orgánu je povinnosť voľnú úvahu použiť a jej použitie zdôvodniť. V tomto smere v posudzovanej veci sú rozhodnutia správnych orgánov preskúmateľné, pretože z nich je jasné, ktoré skutočnosti považovali správne orgány oboch stupňov za rozhodujúce, akými skutkovými a právnymi úvahami sa pritom riadili, a či ich úvaha neporušuje pravidlá logického uvažovania. Tieto uvedené okolnosti pri preskúvaní rozhodnutia vydaného na základe voľnej úvahy, musí súd podrobiť svojej kognícii, aby mohol dospieť k záveru, či rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom.

Podľa názoru najvyššieho súdu správne orgány oboch stupňov v preskúmvanej veci postupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodili správny právny záver. Najvyšší súd zároveň konštatuje, že nie je povinnosťou správneho súdu, a to ani v sankčných veciach, nahrádzať použité správne uváženie svojim vlastným.

Podľa § 241 ods. 1, 2, 3, 4, 7 zákona č. 73/1998 Z. z. rozhodnutie musí byť v súlade s právnymi predpismi, musí vychádzať zo skutočného stavu veci a obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. V písomnom vyhotovení rozhodnutia sa tiež uvedie, kto rozhodnutie vydal, dátum vydania rozhodnutia a označenie policajta. Rozhodnutie musí byť podpísané s uvedením hodnosti, mena, priezviska a funkcie toho, kto ho vydal, opatrené odtlačkom pečiatky so štátnym znakom a oznámené účastníkovi konania vyhlásením alebo doručením.

Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovení právneho predpisu, podľa ktorého bolo rozhodnuté. Ak sa v rozhodnutí ukladá povinnosť na plnenie, ustanoví sa pre ňu rozsah plnenia a lehota.

V odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval.

Poučenie o odvolaní obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné alebo či sa možno proti nemu odvolať, v akej lehote a u ktorého oprávneného orgánu.

Rozhodnutie je vykonateľné, ak nadobudlo právoplatnosť alebo, ak odvolanie nemá odkladný účinok. Na výkon rozhodnutia sa vzťahuje osobitný predpis (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní - správny poriadok).

Pokiaľ ide o žalobcovu námietku, že výrok preskúmvaného rozhodnutia nie je správne formulovaný, najvyšší súd v zhode s krajským súdom uvádza, že s touto nie je možné sa stotožniť, nakoľko nemá .v napadnutom rozhodnutí oporu.

Pokiaľ rozhodnutie správneho orgánu vykazuje formálny nedostatok, spočívajúci v absencii opisu skutku vo výroku správneho rozhodnutia, na základe ktorého sa žalobcovi uložilo disciplinárne opatrenia, najvyšší súd uvádza nasledovné:

Zákonodarca v právnej norme § 241 zákona č. 73/1998 Z. z. ustanovuje náležitosti rozhodnutia. V odseku 2 uvedenej právnej normy ustanovuje, že „výrok obsahuje

rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovení právneho predpisu, podľa ktorého bolo rozhodnuté. Ak sa v rozhodnutí ukladá povinnosť na plnenie, ustanoví sa pre ňu rozsah plnenia a lehota.“ Zo znenia prvej vety odseku 2 právnej normy ustanovenej v § 241 zákona č; 73/1998 Z. z. vyplýva vôľa zákonodarcu tak, že správny orgán vo výroku uvedie, ako rozhodol o predmete konania vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého rozhodol.

Podľa najvyššieho súdu, pokiaľ aj zákonodarca výslovne v právnej norme neuvádza, že súčasťou výroku o uloženie disciplinárneho opatrenia je uvedenie skutku, na základe ktorého sa účastníkovi disciplinárne opatrenie ukladá, je povinnosťou správneho orgánu uviesť skutok, ktorým sa účastník dopustil disciplinárneho previnenia, za ktorý sa mu ukladá disciplinárne opatrenie. Takáto povinnosť správneho orgánu vyplýva z obsahu uvedenej právnej normy, keď zákonodarca v nej uvádza, že výrok obsahuje rozhodnutie o veci. V disciplinárnom konaní predmetom konania je posudzovanie disciplinárneho previnenia účastníka, ktorý sa ho dopustil na základe konania resp. nečinnosťou a v prípade preukázania, že účastník sa dopustil disciplinárneho previnenia skutkom kladeným mu za vinu, správny orgán mu za takéto previnenie ukladá disciplinárne opatrenie, ktorá skutočnosť sa musí premietnuť aj do výroku rozhodnutia, ktorým správny orgán rozhoduje o veci samej, a preto nie je možné považovať za súladné so zákonom, ak správny orgán vo výroku rozhodnutia, ktorým rozhoduje v disciplinárnom konaní, uvedie len, že účastníkovi konania ukladá disciplinárne opatrenie, pričom z takéhoto výroku nie je zrejмый skutok, ktorým sa účastník dopustil disciplinárneho previnenia, za ktorý sa mu disciplinárne opatrenie ukladá. Konanie o disciplinárnom previnení a ukladanie sankcie zaň, vychádza zo zásad trestnoprávnej úpravy, v zmysle ktorej bez ohľadu na to, či ide o trestnú zodpovednosť podľa trestného práva, administratívne trestanie alebo disciplinárne trestanie, obvinený z porušenia právnej povinnosti má vždy právo vedieť, za ktorý skutok sa mu sankcia za porušenie právnej povinnosti ukladá, a preto vo výroku rozhodnutia, ktorým sa mu ukladá sankcia za porušenie právnej povinnosti, by mal byť skutok uvedený určitým spôsobom tak, aby nemohol byť zameniteľný s iným skutkom.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd v danej veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa nepochybil, keď formálnu vadu rozhodnutia posúdil ako vadu, ktorá nezakladá zrušenie rozhodnutia žalovaného s poukazom na čl. 6 ods. 1 Dohovoru, pretože v konečnom

dôsledku predmetnými rozhodnutiami správnych orgánov oboch smerov sa zasiahlo do jeho ekonomického postavenia, keďže uložením disciplinárneho opatrenia došlo k zníženiu jeho platu.

Z vyššie uvedeného, súdy podľa § 250i ods. 3 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu prihliadnu len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Aplikáciou uvedenej právnej normy treba dospieť k záveru, že rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka (pozri k tomu bližšie, napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Sžo/130/2009). Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že formálne zopakovanie disciplinárneho konania v predmetnej veci, by v tomto prípade nepredstavovalo ani pre žalobcu reálnu možnosť priaznivejšieho rozhodnutia, a to aj vzhľadom k tej skutočnosti, že skutkové okolnosti disciplinárneho previnenia uvedené v odôvodnení disciplinárneho rozkazu, ako aj v napadnutom rozhodnutí, ktoré zakladajú uloženie disciplinárneho opatrenia žalobcu aj podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom Krajského súdu v Bratislave boli naplnené.

K námietke žalobcu ohľadom nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z procesných práv účastníka konania. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi konania odníma možnosť náležite, skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia

Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04 – www.concourt.sk). Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 380/08, sp. zn. III. ÚS 172/2010, či sp. zn. II. ÚS 537/2010 – www.concourt.sk).

Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgiadis v. Grécko* z 29. mája 1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija v. Španielsko* a *Hiro Balani v. Španielsko*, oba z 9. decembra 1994).

V prejednávanom prípade je z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu zrejmé, akými úvahami sa riadil pri utváraní záveru o skutkovom stave, prečo nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu žalobcu v žalobe a prečo považoval námietky žalobcu za neopodstatnené. Preto možno považovať napadnutý rozsudok krajského súdu za dávajúci dostatočné záruky, že nebol vydaný spôsobom porušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivý proces a vzhľadom na účel a úlohu správneho súdnictva nebola dôvodná ani námietka žalobcu týkajúca sa nedostatočne zisteného skutkového stavu krajským súdom.

Záverom najvyšší súd považuje za potrebné dodať, že zákon č. 73/1998 Z. z. poskytol vybraným skupinám štátnych zamestnancov a v nadväznosti na nich aj ich rodinným príslušníkom lepšie sociálne zabezpečenie a vyššie spoločenské postavenie, než má väčšina pracovníkov a zamestnancov, ktorých pracovný režim upravuje zákonník práce. Preto najvyšší súd považuje za prirodzené, že na druhej strane kladie zákon vyššie podmienky profesionálneho a morálneho charakteru pre výkon služby, ktorých porušenie

nekompromisne sankcionuje. To v konečnom dôsledku znamená, že zákon vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení, prísnejších než iné zákony (Zákonník práce) vo vzťahu k plneniu služobných povinností.»

V nadväznosti na § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ústavný súd tiež poukazuje na rozsudok krajského súdu, v odôvodnení ktorého vo vzťahu k námietke sťažovateľa o uplynutí zákonom ustanovenej subjektívnej premlčacej lehoty tento uviedol:

„Podľa § 57 ods. 1 za disciplinárne previnenie možno uložiť disciplinárne opatrenie najskôr v nasledujúci deň po spáchaní disciplinárneho previnenia a len do 30 dní odo dňa, keď sa o disciplinárnom previnení dozvedel ktorýkoľvek z nadriadených najneskôr však do jedného roka odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia. Ak konanie policajta, v ktorom možno vidieť naplnenie skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia bolo predmetom prešetrovania iného orgánu, lehota 30 dní na uloženie disciplinárneho opatrenia sa začína dňom, keď sa ktorýkoľvek z nadriadených policajta dozvedel o výsledku tohto prešetrovania. Táto lehota platí aj v prípade, ak prvostupňové rozhodnutie o uložení disciplinárneho opatrenia bolo zrušené a ak vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V preskúmvanej veci bol rozhodnutím č. PPZ-BOK-P-51-002/2011 zo dňa 9. 5. 2011 zrušený disciplinárny rozkaz riaditeľa odboru Východ UBOK PPZ č. 2 zo dňa 15. 3. 2011 a vec bola vrátená prvostupňovému orgánu na nové prerokovanie a rozhodnutie. Toto zrušujúce rozhodnutie bolo prvostupňovému správnomu orgánu doručené dňa 12. 5. 2011.

S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 57 ods. 1 zákona 30-dňová lehota na rozhodnutie začala plynúť prvostupňovému orgánu doručením predmetného rozhodnutia.

Prvostupňový orgán listom zo dňa 30. 5. 2011 opakovane začal disciplinárne konanie.

Disciplinárny rozkaz bol žalobcovi vyhlásený 9. 6. 2011; teda v zákonom stanovenej lehote, ktorá by uplynula až dňom 12. 6. 2011.“

Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Vychádzajúc z uvedeného bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či najvyšší súd ako odvolací súd namietaný rozsudok primeraným spôsobom odôvodnil a či ho nemožno považovať za arbitrárny, a teda z ústavného hľadiska za neakceptovateľný a neudržateľný, ako to tvrdí sťažovateľ v sťažnosti.

V súvislosti s namietaným tvrdením sťažovateľa o porušení označených práv rozsudkom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vydaným v správnom súdnictve v súvislosti s jeho nedostatočným odôvodnením bolo podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale „len“ preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí a postupov, o ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že boli nezákonné a ukrátili ju na jej právach (§ 247 ods. 1 OSP), teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok v konkrétnom druhu správneho konania rešpektovali príslušné

hmotno-právne a procesno-právne predpisy a v súlade so zákonom rozhodli. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd v zásade nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vzhľadom na tieto špecifiká správneho súdnictva ústavný súd posudzoval z tohto aspektu aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu.

Podľa názoru ústavného súdu namietané rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V tejto súvislosti ústavný súd tiež dodáva, že administratívne konanie (v danom prípade vedené podľa zákona č. 79/1998 Z. z.) sa od trestného konania odlišuje okrem iného aj väčšou neformálnosťou procesu a podstatne voľnejšou procesnou úpravou dokazovania.

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za arbitrárne či zjavne neodôvodnené tie súdne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozhodnutia presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď tento ich vníma ako relevantné), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia

všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posúdením žaloby sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia, ako aj odvolacích námietok sťažovateľa v odvolaní proti rozsudku krajského súdu zistil, že v každom konštantne namieta nedostatočné preskúmanie zákonnosti napádaných rozhodnutí správnych orgánov z vecného hľadiska, ako aj nesprávne právne posúdenie. Tieto sťažovateľom namietané nedostatky však boli predmetom (rozumne dostatočného) posúdenia najvyšším súdom.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Najvyšší súd rozhodol vo veci sťažovateľa spôsobom, s ktorým sťažovateľ síce nesúhlasí, ale predmetné rozhodnutie bolo náležite odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd vzhľadom na svoje ústavné postavenie a ústavnú funkciu nie je oprávnený ani povinný nahrádzať.

Ústavný súd nekonštatuje ani porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy, keďže z príloh sťažnosti nezistil, že by sťažovateľovi postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho bolo znemožnené obrátiť sa na súd, keď sa domnieval, že rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bol ukrátený na svojich právach. Sťažovateľ uplatnil ochranu proti zníženiu svojho platu v správnom konaní, ako aj v konaní pred všeobecnými súdmi. Táto ochrana mu nebola žiadnym spôsobom obmedzená alebo znemožnená. Súd prvého stupňa, ako aj druhostupňový súd zákonnosť druhostupňového rozhodnutia preskúmali a svoje závery riadne odôvodnili.

Ústavný súd preto v tejto časti sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom

Sťažovateľ v sťažnosti namieta aj porušenie základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

Ústavný súd uvádza, že ochranu vlastníckemu právu poskytujú všeobecné súdy. Všeobecný súd nemôže byť primárnym porušovateľom základného práva vlastníť majetok len z dôvodu, že do jeho právomoci patrí rozhodovanie o týchto otázkach. Všeobecný súd by mohol byť len vtedy porušovateľom tohto základného práva hmotného obsahu, ak by v konaní porušil ústavné princípy spravodlivého procesu. Inak jeho postup a rozhodnutie nemožno dávať do spojitosti s porušením základného práva vlastníť majetok. Pretože ústavný súd v súvislosti s vydaním rozsudku najvyššieho súdu nezistil ani porušenie ústavných princíпов spravodlivého procesu, odmietol sťažnosť v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu základného práva na odmenu za vykonanú prácu podľa čl. 36 písm. a) ústavy a na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom

Základné právo na odmenu za vykonanú prácu i na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania je možné považovať za práva hmotnej povahy.

Ústavný súd poznamenáva, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až

čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Keďže ústavný súd sťažnosť v časti pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 36 písm. a) a b) ústavy, bolo už len nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že medzi rozhodovaním najvyššieho súdu a možným porušením týchto základných práv sťažovateľa v daných okolnostiach nie je žiadna príčinná súvislosť. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

K namietanému porušeniu čl. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 2 až 4 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom

K namietanému porušeniu čl. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 2 až 4 ústavy ústavný súd uvádza, že ich aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach zásadne viaže na vyslovenie porušenia individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie ich porušenia v prípade, ak nie je porušené niektoré základné právo sťažovateľa, je zjavne neopodstatnená.

Predmetom konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je rozhodovanie o porušení základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy, a nie aj o porušení tých článkov ústavy, ktoré síce vytvárajú právny základ ochrany základných práv a slobôd

upravených v druhej hlave ústavy, ale o ich porušení je ústavný súd oprávnený rozhodovať v iných druhoch konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu čl. 14, čl. 17 a čl. 18 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom

Ústavný súd konštatuje, že postup najvyššieho súdu v označenom konaní nemohol žiadnym spôsobom zasiahnuť do práva sťažovateľa vyplývajúceho z čl. 14 dohovoru. Z argumentácie uvádzanej sťažovateľom nevyplýva, že by sa s ním z dôvodov uvedených v čl. 14 dohovoru zaobchádzalo v napadnutom konaní rozdielne oproti iným osobám v rovnakých situáciách a že takto voči nemu v danej veci postupoval najvyšší súd. Subjektívny názor sťažovateľa na diskrimináciu jeho osoby nie je dôvodom na prijatie záveru, že vo vzťahu k nemu mohlo dôjsť k diskriminačnému postupu. V danom prípade chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili dospieť k takému záveru aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd aj vo vzťahu k čl. 14 dohovoru poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej vyplýva, že uvedený článok iba dopĺňa ostatné hmotnoprávne ustanovenia dohovoru a jeho protokolov. Tento článok však nemá vlastnú nezávislú existenciu, ale je účinný len vo vzťahu k právam a slobodám, ktoré sú zaručené ustanoveniami dohovoru (IV. ÚS 47/05).

Toto odôvodnenie sa vzťahuje v celom rozsahu aj na namietané porušenie čl. 17 a čl. 18 dohovoru.

Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti v časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 14, čl. 17 a čl. 18 dohovoru

napadnutým postupom najvyššieho súdu, nezistil medzi týmito článkami dohovoru a namietaným porušením týchto práv ústavne relevantnú (priamu) súvislosť.

Na základe uvedených dôvodov ústavný súd preto rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie čl. 14, čl. 17 a čl. 18 dohovoru tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2014